

{ אז נדברו }

פרשת אחרי- קדושים תשפ"ג | לסדר: "קדושים תהיו..." | גליון מספר: 600

להצטרפות לרשימת התפוצה

במייל,

להערות והארות:

a8447168@gmail.com

למה הרחוב הוא 'רחובי'?? למה לר"ע 'לא הולך' עם רחובות???

שמתי לב לדבר מאוד מעניין: בכל עיר שמכבדת את עצמה יש רחוב שנקרא רבי עקיבא... והייתי מצפה שרחוב שנקרא על שם ר"ע... אמור להיות רחוב מלא בשיבות ובבתי מדרשות כיאה למוסר התורה שנושא את שם הרחוב... אבל משום מה שמתי לב (בלי הכללות... אני מבקש סליחה מראש) ש... שלא נעים לומר... אבל כל רחוב שנקרא על שם רבי עקיבא אוטומטית הוא נהיה אזור של חנות למוטגי בגדים... מסעדות... פיצוציות... סוכני טיסות... חדרי בריחה... הכל יש שם חוץ משיבות וכוללים... למה?? למה "לא הולך" לרבי עקיבא עם רחובות שנקראו על שמו? למה כל רחוב שנקרא על שם רבי עקיבא אוטומטית נהיה מרכז מכירות ובילויים???

(ואני חוזר: כמוכן בלי הכללות... אני מבקש סליחה אם אתה מכיר רחוב ר"ע מסוג אחר...)

אבל ההסבר הוא מאוד הגיוני ופשוט:

מטבע הדברים אנחנו מאוד מכבדים את רבי עקיבא!! כולנו יודעים להעריך את גודל מעלתו של רבי עקיבא... ולכן כשמגיעים כבר להנציח רחוב על שם רבי עקיבא... באופן טבעי בוחרים את הרחוב הכי מרכזי!! הכי המונו!! האזור הכי מבוקש והכי שיווקי... ואת הרחוב הזה בוחרים לקרא על שם רבי עקיבא... ולכן באופן טבעי זה יוצא שרחוב ר"ע זה הרחוב של כל השוארמות והמסעדות וחנויות הבגדים והמוטגים והבילויים והההכל... את כל המוצרים תמצא שם... חוץ!!! חוץ ממוצר אחד שלא תמצא שם... את המוצר של רבי עקיבא בעצמו!!!

מה נעשה שלרבי עקיבא יש מוצר לא שיווקי... המוצר של רבי עקיבא זה תורת אמת!! רבי עקיבא מוכר אמת... ומה נעשה שאמת צרופה וטהורה אי אפשר למכור באמצע רחוב ר"ע...

ושלא תבין: גם היום אפשר לקנות אמנם... מי שרוצה אמת ניתן גם היום להשיג אמת... אבל אל תצפה למצא אותה בחלונות הראווה של רחוב ר"ע... אל תצפה למצא אמת למכירה על הסטנד של החנויות בר"ע... כי אמת א"א למכור להמונים. המון העם כבר לא כשיר לקנות אמת צרופה... אמת אפשר למכור רק בשקט בצידי הדרכים... אי שם אצל רבתינו שבדרום...

ולכן רחוב רבי עקיבא אמנם נשאר רחוב פופולרי... ממשיכים למכור בו הההכל... חוץ מאת הסחורה של רבי עקיבא בכבודו ובעצמו... ישיבות וכוללים ואמיתיה של תורה לא תמצא שם...

האמת היא שלא תמיד זה היה ככה!!! אני אגלה לך סוד היסטורי: פעם!!!! פעם ישיבת רבי עקבא דווקא הייתה ענקית והומה... לא פחות מ- להבדיל כמוכן- מרחוב רבי עקיבא... פעם לר"ע הייתה ישיבה של עשרים וארבע אלף תלמידים... ואז בתקופה הזו באמת 'חכמות בחוץ תרונה...' ר"ע עמד ומכר אמת מול ציבור ענק בסדר גודל של 24.000 תלמידים... אלא שאז קרה מה שקרה... וכולם מתו בין פסח לעצרת... ומאז!!!! נתם הגולל על אמת שיכולה להישמע בראש חוצות... תם עידן על אפשרות כזו שאפשר למכור אמת להמונים... מכאן ואילך... אם אם בכל זאת רוצים להביא קורטוב של אמת להמון העם... צריך לעטוף אותו עם המון שקר וצבע וחיצוניות ורדידות... ועל כל חמש אחוז חומר פעיל של אמת צריך ללפף אותו ב-99% שקר... רק במינון שכזה אפשר להנגיש אמת להמונים... ואם רבי עקיבא רוצה בכל זאת למכור אמת נקיה ללא פסולת סיגים... אין לו ברירה... הוא צריך להרחיק נדוד וללכת אי שם לדרום... ואת האמת הוא מוכר לחוג מצומצם של חמשה/שבעה תלמידים בודדים... שם... הרחק מהשאון... הרחק מההמוניות... שם אפשר להשמיע אמת בפורום מצומצם ביותר...

על זה אנחנו מתאבלים... זו אחת מהמתמורות שקרו בפטירתם של תלמידי ר"ע... זו הייתה הפעם האחרונה שהיה אפשר להשמיע אמת מול ציבור ענק שכזה!!! אבל מכאן ואילך ל-24.000 איש אתה יכול אולי למכור ישועות והבטחות וברכות... ל-24.000 איש אתה יכול למכור הילולות וטיסות לאירופה לקברי צדיקים... ל-24.000 איש אתה יכול לעשות עצרת בחירות או ערבי שירה או התרמות והפגנות... אבל להשמיע תורת אמת צרופה ברחוב ר"ע הסואן שבוקעים בו ששים ריבא ביום אחד? צר לנו מאוד... אל תצפה לזה!! אמת כבר אי אפשר להשמיע בכזה פורום!!!!

ומעתה: לכל המבכים והמתאוננים והכואבים על עולם השקר והזיוף... למה יש כ"כ הרבה ערוב אור וחושך בתוככי עולם התורה וכי' וכו'?? סליחה!! זו עלילת דם!! יש לכם טעות!!! יש אמת טהורה בעולם... האמת משמיעה קולה... רק מה?? אתה מחפש אותה באמצע רחוב והומה?? אתה מחפש אמת שמרוחה ע"ג לוחות המודעות ההמוניות?? אתה מתעקש למצא אמת דווקא במרכזי התורה ההומים וההמוניים?? אז זהו... ששם באמת קשה למצא אמת!! מאז ש-24.000 תלמידי ר"ע מתו... כבר מאז ר"ע הבין שאמת ניתן למכור רק בצידי הדרכים... רק ליחידים... רק הרחק מהשאון... הרחק מההמוניות... אין ברירה... אתה צריך להחליט על מי אתה מוותר... או על ההמוניות או על האמת... ברור או לא ברור???

היום המושג פושט ורדוד הוא מילה נרדפת ל'רחובי'. רחובי זה זול ושטחי... כן... הגיע הזמן שנפנים שהאמת לא מחכה לנו ברחוב... לא מחכה לנו בהמוניות... ואפילו לא בבית מדרש ההומה וההמוני... אמת נשמעת בהצנע ונאמרת בצידי הדרכים... ואי אפשר לתפוס את החבל בשני צדדי... רוצה אמת טהורה?? תהיה שלם- לשלם לפעמים מחיר של שמירת מרחק מההמוניות... זו הערובה לפגוש אמת... האמת עודנה קיימת... אבל לא בשלטי חוצות...

בהזדמנות נרחיב בנושא הזה עוד א"ה... אולי בשבוע הבא...

ניתן לקבל את הגיליון בפקס
באמצעות שיחת טלפון:

079-5319191

נודה להשתתפותכם

בהוצאות הגדולות!!:

בנק: בנק פאגי

סניף 182

חשבון 747815

ע"ש: שב שמעתא

(ע"ר)

ניתן לקבל קבלה מוכרת

להחזר מס (ס' 46)

באשראי: נדרים פלוס"

בטלפון: 0799-654321

בדואר: פולק, גאולה 15

חיפה

למענה אנושי: 052-7683095

תודה מראש!!!

לא תשנא בלבבך... לדבר או לשתוק??

בפרשת השבוע מוזכר הציווי: "ולא תשנא את אחיך בלבבך..". מאז ומעולם ידעתי ש-מה כתוב כאן?? שאם אתה כועס על חבר שלך... אסור לך לשמור את זה בלבב... אלא הוכח תוכיח את עמיתך... תבא אליו בפתיחות וישריות ותגיד לו: נעלבתי ממך וכך עשית לי כדי שהוא יפייס אותך ואז תשלימו...

בקיצור: כל האיסור לשנא יהודי זה רק לשתוק ולקבור בלבב את התסכול והשנאה!!! אבל אם אתה פורק את הכאב ומוציא אותו החוצה אין איסור... (זה כבר כאב ראש שלו אך להצליח לפייס אותו) עד כאן מה שתמיד ידעתי וכך מפורש להלכה...

אבל!!! לאחרונה תוך כדי דף היומי בתחילת סוטה פתאום מוצאתי שזה בדיוק הפוך... הברייתא שם מדברת על איש שקינא לאשתו שלא תסתת עם פלוני... ואומרת הברייתא: ש שהיות וכתוב 'לא תשנא את אחיך בלבבך' אז היה מקום למעון שגם כשהבעל רואה שאשתו קלקלה שישתוק ויבליג כדי לא לעורר 'לא תשנא את אחיך'...?? תלמוד לומר 'קנא את אשתו' לומר שכאן הוא לא צריך לשתוק. ע"פ מה רואים כאן?? שאדרבה... לא תשנא את אחיך זה אומר דווקא כן לשתוק!!! תשתוק ואל תגיד בשביל לא לעורר שנאה...

או מה קורה פה?? רגע אחד אומרים לי שאסור לשתוק... ורק אם אתה שותק וקובר בלבב... אז אתה עובר על לא תשנא בלבבך... ופתאום הז"ל הופכים את הקערה על פיה... ואדרבה... תשתוק ולא תגיד את מה שיש לך... כי אם תגיד את מה שיש לך אתה תעורר שנאה ותעבור על לא תשנא...

או תכל'ס: מה הלכה למעשה??? אם יש משהו שמפריע לי... לשתוק או לא לשתוק?? האם לשתוק בשביל לא לעורר שנאה ומריבה... או אדרבה לא לקבור בלבב כדי שאני לא אשנא???

התשובה ככל הנראה מאוד צפוי:

סו"ס 'לא תשנא את אחיך בלבבך' זו מצוה שבין אדם לחבירו! ממילא זה לא עניין של גדרים... זה בעיקר טקטיקה של תקשורת בין אישית בין אנשים... ואם התורה מצווה שלא לעורר שנאה בלבב... נו... מה מעורר שנאה?? כל מקרה לגופו...

לפעמים עדיף דווקא לדבר ולפרוק את הטינה ולהוציא החוצה כי זה מה שינקה את השנאה מבפנים... ולפעמים זה הפוך... יש סיטואציות שעדיף לשתוק ולא לספר... מתי כן ומתי כן?? אין תשובה!!! ובינינו: לא יכול להיות תשובה!!! כי איזו תשובה שנגיד לא תהיה נכונה... כי זה תלוי לגמרי לגמרי בסיטואציה ובנפשות הפועלות ובנתונים ש"כ משתנים... ולכן לא יכול להיות בזה כללים... דבר אחד ויחיד אנחנו כן צריכים להוציא מהפסוק הזה: ואם ואהבת לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה אז באותה מידה התורה רוצה שנעשה הכל בשביל למנוע שנאה אחד מהשני... אין בדיוק?? **בשביל ה' נתן לי ולך שכל!!!** לדוגמא: יש אנשים שצריך להשתדל לשמור איתם על קשר מעמיק כדי לחזק ולהעצים את ה'ואהבת לרעך כמוך', ובאותה מידה ישנם אנשים מסוג אחר שצריך באותה קנאות לשמור מהם מרחק כדי שלא להגיע ל'ולא תשנא את אחיך בלבבך', (לאהוב אפשר גם מרחוק... אבל לשנא מרחוק?? זה פחות מצוי... יש כאלו שכלל ששומרו מהם מרחק ככה פחות נכשל בשנאה ואולי גם נאהב) **בקיצור: בבין אדם לחבירו לא נמלט מלהפעיל שיקול דעת!!!** אין בזה שחור לבן!! צריך להשקיע המון באהבת ישראל... ובאותה מידה לדעת שה-לא תשנא הגדול ביותר מצוי דווקא אצל אלו שלא יודעים לשמור מרחק ממי שהם לא אמורים להיות בחברתם!! חז"ל אומרים שאדם שנושא אישה שאינה ראויה לו עובר לאלתר ב'לא תשנא' כי זה הרי התוצאה הישירה... אחד שמתעקש להשתייך לקהילה שהיא סנובית מידי בשביל המעמד שלו... בעצם ההתעקשות שלו הוא מזמין 'לא תשנא'... דווקא כשהוא ישנא הוא לא יעבור... כי אז הוא כבר יהיה אנוס מתסכול... אבל מי ביקש ממך להיצמד לסביבה שלא מתאימה לך... ודוק מינה ומינה...

מזל טוב... גיליון מספר 600!!! בחסד ה' וברחמי...

שהחיינו וקיימנו זיכוננו ה' להגיע לגיליון מספר 600!!! עד הנה עזרונו רחמיך ואל תשנו ה' אלו קינו לצנח... מספר 600 מציף בעיקר את המספר אחד ושש ועשרים וחמישים... בקיצור: החמישים עלונים הראשונים סחטו אנרגיות ותהפוכות כמו 400 עלונים שהגיעו אחר כך... מידי פעם אנשים אומרים לי איזה זכות יש לך... זיכוי הרבים וכו'... ואני עונה לו: כן!! זכויות!! אבל על מתי?? על עלון מספר 6... עלון מספר 11... ששם היה אפס פידבק והמון קשיים ותהפוכות ומתנגדים... ובעיקר בעיקר סערות רוח ונפש של רווק מבוגר שהנפש שלו מיטלטלת כאניה בלב סערה בים... ושם!! שם להמשיך להוציא... זה באמת היה זכות גדולה... היום זה כבר שטעלע... היום זה כבר עניין של ריטינג... היית מגיע אז!!! ובינינו... ה'אז' הזה... שם כלונו נמצאים!! כל אחד בצומת דרכים שלו... כל אחד במאבקים הנקודתיים שלו בלבנות את השיעור קומה שלו... שם החבלי לידה!! וממילא גם שם נמצאת הזכינות הגדולה... שם הרגעים המרגשים באמת!! זה זה ההייתה לראש פינה...

עכ"פ לרגל העיתוי המרגש והחגיגי... ולרגל גיליון מספר 600... רציתי לפנות לקוראים היקרים בבקשה אישית... אני רוצה להזמין מכם מתנה אישית לכבוד גיליון מספר 600...

ולא!! אני לא מבקש תרומות... יש לי בקשה ממש צנועה...

אם לא איכפת לכם... הייתי רוצה את מספר הגיליון מ-600 --800!!!

כלומר: בשבוע הבא שיצא הגיליון... במקום שיהיה כתוב 601... אז לא!! יהיה כתוב 801... איכפת לכם?? אתם מסכימים?? תבינו אותי: מספר 600 זה מספר שעושה לי הרגשה טובה בלב... כי זה מספר כזה כבד... עושה רושם טוב... המון זמן חיכיתי למספר הזה... אז אם כבר אז כבר... קבלתי תאבון... פתאום קבלתי חשק לראות את המספר 800... אז חשבתי לעצמי: במקום להמתין בחוסר סבלנות עוד חמש שנים עד שסו"ס אני אראה את המספר הזה... פתאום נפל לי רעיון... בא נתגבר על הבושה... נבקש בכנות מהקוראים... רק תסכימו לי להקפיץ את מספר העלון... והנה... תוך שבוע קיצרתי הליכים וקפצתי ל-800... וכולם יהיו מרוצים... כי אתם?? מה איכפת לכם... אדרבה... אתה מסתמא תפרגנו לי את זה... ואילו אני חסכתי לעצמי המתנה מורטת עצבים של ארבע שנים... אה... מסכימים?? אני מנחש שהקוראים האדיבים מסכימים... יאלה... יצאנו לדרך...

אז בא נעדיך... מגיע לי שוב מזל טוב... והפעם!!! הפעם לרגל גיליון מספר 800...

אבל רגע... בעצם... בעצם... רגע רגע... בעצם מה **אני** ארויח מזה?? נו... בסדר... הקוראים הסכימו... כל התנאים הבשילו... ומשבוע הבא באמת יהיה כתוב פה גיליון מספר 801... נו... ו...?? מה זה אמור לעשות ליי? זה אמור לעשות לי טוב על הלב??

למה בדיוק?? כי הקשתי במקלדת על המקש שמונה במקום על המקש שש?? זהו??

מה יש לי מזה?? הרי לצערי הרב... אני הרי יודע את האמת... אני יודע שהגיליון הזה הוא שש מאות ולא!!! ולא שמונה מאות... אז מה יעזור לי שיהיה כתוב 800?? (מילא הייתי מצליח למאות את הקוראים... לפחות הייתי מרויח מהם משהו שלא ביושר... אבל גם אותם לא רימייתי... כולם יודעים שזה גיליון 600... גם אני וגם הם... ולמעשה כתוב 800... את מי אני עושה פה מאושר??) תצחק תצחק... אבל באיזהו מקום אנחנו שם!!! ככה זה פחות או יותר נראה!!!

כלפי מה הדברים אמורים??

מגיע אלי בחור בן עליה אבל שפוף... די... יש לי שאיפות... אני רוצה להגיע להשגות גבוהות וכל הזמן אומרים לי: חכה... לאט לאט... זה יגיע בעתיד!! אל תקפוי!! ואין לי סבלנות לחכות עכשיו באפס מעט... אני רוצה היום לצאת גדול בתורה... לא רוצה לחכות שלושים שנה עד שזה יגיע... לא... אין לי סבלנות... אמרתי לו: אין בעיה!!! אני מארגן לך!! בא נגיד שאני מארגן לך... אני מביא לך דיסק אונקיי... נשתיל לך אפשרות כניסה... ותכניס את האונקיי... והעסק יתחיל לעוף!! בקיצור: נניח שאני מעתיר לך ובום... אתה מוצא את עצמך שלושים שנה קדימה... נו... ו...?? מה יש לך מזה?? זה בדיוק!!! אבל בדיוק כמו שאני כעת אכתוב בעלון, גיליון מספר 801... זה לא יעשה אותי מאושר לרגע!!! ושלא תבין: זה לא סתירה שאני מחכה לכה מספר... אני אתרגש מאוד א"י"ה שאזכה בבריאות ובאהבת תורה ויראת חטא להגיע למספר הזה... אבל לכתוב אותו כבר עכשיו... זה לא עושה לי כלום!!! ולמה?? כי ההתרגשות שלי זה והגיענו ל-גיליון מספר 800... אבל לקפוץ לגיליון מספר 800 זו בריחה... זה סתם קשקוש...

ואת זה אנחנו מתקשים להבין: כשנבחר משתוקק כבר עכשיו להגיע למדרגה... כולם עסוקים בלהסביר לו: שמה לעשות... צריך סבלנות... זה יגיע רק בעתיד!!! אבל לא... התשובה היא הרבה יותר פשוטה... יש לך טעות!! אתה טוען שאתה רוצה כבר עכשיו לאחוז במדרגה של עוד שלושים שנה? לא נכון!! אתה לא רוצה... לו יצוייר שאני אארגן לך את זה... ואתה תקבל כבר עכשיו את המדרגה הזו... אתה לא תרגיש עם זה רע!! אתה תרגיש בדיוק מה שאני ארגיש אם שבוע הבא אני אכתוב כאן גיליון מספר 800... מה אני ארגיש?? אני ארגיש מפרגן!! זה בדיוק מה שתרגיש... אל תשכח שבאנו כאן לעולם בשביל להיות בעלי ההסבה!! אתה פה בשביל לקנות את השיעור קומה שלך במו ידיך!!! אז מילא אם לא נולדת... לפחות היית מקבל את זה בנהמא דכיסופא ולפחות חוסך את 'נווה התלאות'... אבל גם בעל כרחך נולדת... גם נגזר עליך להיות כאן בעולם בשביל לזכות להגיע לזה מעצמך... וגם בסוף עוד הפסדת את המערכה וקבלת את זה בנהמא דכיסופא... אז מה עשינו??

אגב: ההסבר הזה אולי נשמע קצת מופשט... אבל עזוב... הרבה יותר פשוט: בן אדם לא רוצה מדרגות שלא קשורות אליו... אולי נדמה לך שאתה רוצה להיות בקי עכשיו בכל הש"ס... זה לא נכון!! אם אתה כבר רוצה... זה לזכות כבר עכשיו להיות זה שעמל ולמד את כל הש"ס... אז קדימה... תמשיך לעמוד... תמשיך להגיע לזה צעד אחר צעד... גם בן אדם שרוצה ברבות השנים להיות סבא למאות נכדים... הוא לא רוצה לפתוח את החלוק של הסלון ופתאום יפלו עליו מהשמים 85 נכדים... לא!! אף אחד לא מחפש את זה... אז מה כן?? אני רוצה לזכות לחתן את הילדים שלי... ובעז"ה ש בעתו ובזמנו כל אחד יזכה להעמיד שבט וכו' וכו'. כלומר: אנחנו בעצמנו מצד הטבע לזכות שלנו לא מוכנים לדלג על שלבים!! אז קדימה להפסיל שרוולים... כל אחד יסתער על השלב והמשימה שמוטלת עליו כעת... ואת שאר השבב והודאה לה' על גיליון 600... יהי רצון שאזכה להודות בחצרות בית ה' במהרה...

אגב: במאמר המוסגר... למרבה האבסורד הרבה פעמים אנחנו זוכרים הרבה יותר את ההו"א של הגמ' מאשר את המסקנה... ולמה? כי כידוע: דרך הגמ' לתת מקום של כבוד להו"א... הגמ' נותנת להו"א את מלא הצ'אנס ובמשך כמה דפים הגמ' נותנת להו"א לומר את דבריה... ואז בסוף בסוף הגמ' שוברת ימינה בבת אחת ומסיקה אחרת!! ותכל'ס... אני הספקתי לצבור שבועיים במחיצת ההו"א... ואילו כשמגיעים כבר למסקנה בדרך כלל זה כבר 'סוף האירוע...' אנחנו כבר לוטשים עיניים על הסוגיה הבאה... כך שמספיק שעברה חצי שנה שלא חזרת על הגמ' או אפילו חזרת אבל לא שינתת מה יצא במסקנה הסופית... ויש למוח שלך את כל הסיבות שבעולם להיגרר באופן טבעי דווקא להו"א... כי עיקר ה'צבירה' שלך בסדר א' (או אפילו בסדר ב') הייתה בעיקר מול ההו"א ולא המסקנה

ובקיצור: מצאתי את החתול השחור!!! פתאום קלטתי שזה!!! זה המשבר הנצחי שיש לי מול לימוד משניות... אני מתיישב מול משנה שחרשתי עליה... למדתי את הסוגיות שלה שתי וערב יומם ולילה... ותכל'ס... אני מתיישב במשנה ומרגיש חלישות הדעת... נו... מה בסה"כ רצייתי? ללמוד את המשנה שמי כמוני מכיר אותה בע"פ... ותכל'ס... אני בולע את הלשון... אני מוצא את עצמי מבולבל לגמרי... אני מזהה שיש פה איזה סלט שמעורבב בראש ואני לא מצליח לפענח מה כן ומה לא...

אגב: אותו סיפור בדיוק ואפילו עוד יותר קיצוני ביחס ללימוד הלכה!!!

אשתי בקיאה בהלכות שהיה והטמנה הרבה יותר ממני... ופעם הייתי מתבייש מזה מאוד... עד שקלטתי מה קרה!!! אני פשוט למדתי פרק כירה... למדתי את כל הסוגיה של כירה תנור, קש וגבבא גפת ועצים, לסמוך... לשהות להחזיר, ב' לישנות ברבי יוחנן... מחלוקת תוס' והראש... בלגן שלם... כל שאלה שמתעוררת בשהיה וחזרה קופץ לי כל הבלגן של בן דרוסאי וכל צרכו ואני כבר לא יודע להחליט מה יצא בסוף... לעומת זאת אשתי יום אחד ישבה בסמינר והגיע רב שתרגם להם את הסינית של כירה לפלטה ואת הקש וגבבה לבלען... וזהו... הם סיימו את הלכות שהיה וחזרה עוד לפני שהם התחילו... ואילו אני ממשיך לבשל את זה כמאכל בן דרוסאי ומצטמק ורע לו... ואגב: זה לימוד זכות שצריך לדעת אותו... צריך לדעת שלפעמים דווקא ללומדים יש קושי במסקנת ההלכה וזה לא נובע מחוסר ידיעה אלא אדרבה... **מעומס ידיעה!!!**

נחזור למשניות... עכ"פ ביחס ללימוד משניות זה ממש מתסכל שאני מגיע למשניות ששחית בהם כדג במים ואני פתאום לא מוצא ידיים ורגלים... מבחינה מסוימת אם נרצה לקרא לחולה בשמו... בדיוק על זה נאמר: **אם ראית תלמיד שלימודו קשה עליו כברזל, זה בשביל משנתו שאינה סדורה עליו!!!** זה זה!! רק מה? הנס שלי שדווקא עם הגמ' אני מסתדר... והגמ' דווקא כן סדורה עלי ולא קשה עלי בכלל ב"ה... רק איפה מתחיל הקשה כברזל? מול המשניות... שם אני פתאום מאבד ראש...

יוצא ממנו... לא הבנתי מה הוא באמת באמת רצה לומר...

(בשפראך של לומד'ס זה לכאורה נקודת ההבדל בין כינויים ל-ידות!!! כינויים זה סוג של סינית... מי שקורא לנזיר- נזיק נזיח פזיח... הוא מדבר ברור... אני רק צריך שיתרגמו לי שבסינית נזיר זה פזיח... לעומת זאת ידות זה אדם שאומר הרי על ציפירים... הוא לא מדבר סינית... לא יעזור לי שתתרגם לי... כאן אני צריך להיכנס לראש שלו ולנחש משלל האפשרויות מה הוא התכוין... האם הוא התכוין לציפורי מצורע או יולדת או נזיר טמא או טהור... וזה גם קשור לסוגיה של ידים שאינם מוכיחות ואכמ"ל)

עכשיו: איזה חוסר הבנה יותר מסובך?? האם סינית שאני לא מתחיל להבין... או אחד שמדבר ואני יוצא ממנו מבולבל כי זה מלתא דמשתמע לתרי או לתלתא אפי ולך תנחש מה הוא באמת התכוין ומה לא??

לכאורה סינית זה כבר יותר קל כי הכל מתחיל ונגמר בתרגום שפה!!! כן... כשהייתי ילד הייתי בטוח שכל הקושי של הגמ' זה ארמית... לקחתי את כל הכסף שלי וקניתי מילון ארמי עברי... ואז בוקר טוב... פתאום גיליתי שהקושי העיקרי בגמ' זה אחרי שכבר הבנת את הארמית... כעת תנסה להבין האם הגמ' התכוונה כך או כך... עד כאן ברור??

ומעתה: זה בדיוק ההבדל בין בעלבת שלומד משניות לביני...

בעלבת שלומד משניות... אצלו המשנה היא סינית!!! לא נורא... בשביל זה יש לו את פירוש הר"ב או תפארת ישראל או אפילו פירוש הרב קהתי... והם מתרגמים לו את הסינית. ותוך דקה הוא הבין את המשנה... רבי חנניא בן עקשיא... יגדיל תורה ויאדיר... קדיש. אבל אני??? כשאני מגיע ללמוד את המשנה הראשונה בסוכה... אני מגיע לשם עם כל הח' דפים שלמדתי בעיון בישיבה במשך חודשיים... עם כל האיביעא והת"ש... ההו"א והמסקנה... הפלוגתות והתיובתא... וכל מה שלמדתי בסוגיה הזו אמור כעת להתנקז במרוכז לשלוש שורות של המשנה... וכאן מתחיל הסלט הגדול והנורא... אל תשכח שלא כ"כ חזרתי על סוכה... וגם כשחזרתי לא סיכמתי את המסקנות... וכעת כשאני מגיע ללמוד את המשנה התמימה כמות שהיא ומנסה להבין פשט פשוט... רגע אחד קופץ לי השיטה של רבה ד'שלתא עינא... אחרי רגע קופץ לי ה'דירת קבע' של רבא... ואז הדפנות מגיעות לסכך... ומה עם צל... והאם מחזקת ז' או צריך ד' על ד'... הכל בלגן אחד בראש... והרי מה אני בסה"כ רוצה... להבין פשט פשוט במשנה ותכל'ס אני לא מוצא ידים ורגלים... **ולמה לא???**

דווקא מרוב עומס של נתונים ובקיאות בסוגיה!! דווקא מרוב ההיכרות הכ"כ קרובה שלי לסוגיה... לכן כל הנתונים מונחים אצלי בערימה מבולגנת אחד על השני ואני לא מצליח להבחין מה ההו"א ומה המסקנה... בקיצור: לבעלבת הרבה יותר קל ללמוד משניות כי אצלו זה סינית... ברגע שתרגמת לו את הסינית הוא מיד מתקדם למשנה הבאה... אבל אצלי יש פה שכבות של משפטים והגדרות שצברתי בלימוד בעיון... והם חולפים לי במוח ואני לא לגמרי מצליח למפות ולנפות מה נדחה בתיובתא ומה נשאר במאי הוה עלה...

נא להבחין בין חוסר ידע ל---

עומס ידע.

יש תחום מסוים בעסק התורה שאני פשוט לא מסתדר איתו... תנחש מה?? לימוד משניות!!! אני רק מתחיל ללמוד משניות... הראש שלי נסגר... אני לא מצליח להבין את הפשט הפשוט במשנה... הכל בלגן בראש... המשנה נראית לי כמו מגילת סתרים... וזה משגע אותי...

כי דבר ראשון: משניות... אני לא צריך להגיד לך את גודל מעלת לימוד משניות... תמיד קנאתי באלו שיש להם קביעות במשניות והם מסיימים סדר אחר סדר... ואילו אני לא!! זה לא הולך!! לא מסתדר עם זה!!!

ולמה??? מה יש ליי? מה תקוע לי עם לימוד משניות??

עכשיו: מה שהכי הכי מוזר לי פה... מילא מסכת דמאי כלאים טבול יום... נו... סו"ס מושגים חדשים ואין על זה גמ' מסודרת... **אז זהו שלא!!!** בדיוק הפוך!!! עיקר הבלבול והגמגום שלי זה דווקא עם המסכתות שהכי מוכרות לי... את אותה מסכת ב"ק שלמדתי את הגמ' שלה ישר והפוך... שנה שלימה חרשתי את ב"ק... אני מכיר את כל המושגים כבקי ורגיל... אבל ברגע שפתחתי משניות בבא קמא... פתאום בלגן בראש... אני לא מצליח להבין מה המשנה באה לומר... כך או כך... ומה שהכי מחליש את דעתי: שדווקא הבעלבת הפשוט מהשיעור משניות בין מנחה לערבית... דווקא הוא מסתדר מצוין עם המשניות... ואילו אני שחרשתי את ה'מתניתין' הזה חודשים שלמים בסדר א' וב'... דווקא אני לא מוצא ידיים ורגלים... כבר שנים שזה מתסכל אותי!!! והאמת היא שכבר התייאשתי... התרגלתי ללמוד משניות רק ביארצייט של אמא שלי וזהו... אני סוגר את המשנה ואומר: מצטער מאוד... ניפגש איתך בגמ'... שם אני מסתדר איתך יותר... פה פחות!!! אבל השנה לפתע נפל לי האסימון!!!

העניין הוא ככה: באופן כללי יש שני סוגים של חוסר הבנה!!!

יש חוסר הבנה מהסוג של סינית... כשאני שומע מישהו מדבר סינית... אני לא מבין ככללום!!! אין לי שמץ של מושג מה הוא אומר... אני אפילו לא מתחיל להבין. אין לי קצה חוט האם דיברו כאן על בורקסים או מסמרים

זה סוג אחד של חוסר הבנה!!! אבל יש סוג אחר של חוסר הבנה...

מישהו מדבר איתי עברית!!! ואני מבין עברית מצוין... דא עקא: ש'אני לא יוצא ממנו... הוא אמר משפט כזה שאפשר להבין אותו ככה ואפשר להבין אותו אחרת... בקיצור: הבעיה היא שיש לי יותר מידי אפשרויות להסביר מה הוא התכוין... כלומר: זה לא שאני לא מבין... אלא יש לי יותר מידי אפשרויות להבין מה הוא התכוין... ובשורה התחתונה 'אני לא

אלא מאי?? זה בדיוק הפתרון הגאוני של ר"ש... רשב"י עשה את החשבון: שמעתי היום מר"ע 300 הוכחות **לא נכונות** שצרת הבת מותרת... ו-300 הוכחות **כן נכונות** שצרת הבת אסורה... איך אני מצליח לזכור את מה שכן נכון ולא לזכור את מה שלא נכון?? אז ככה: הרי אם אני עכשיו אלך לנוח ואני לא אחזור ולא אשנן את מה שלמדתי מר"ע... מה יקרה?? לאט לאט אני אשכח... נכון? אם ככה מצוין!!

אני קצת מתחיל לחזור ולשנן ולשנן מאות פעמים... **את מה?** רק את המסקנה שיצאה נכונה!! ואילו את מה שהתברר כמוטעה!! את זה אני לא אחזור ולא אשנן בכלל... וכך אני אצליח לצבור כל הזמן פערים לטובת הזכרון של המסקנה!! כי היות ובחזרה שמתי את כל כובד המשקל לחזור רק על המסקנה ולא על הה"א... ככל שחזרתי על המסקנה ככה אני יותר וזכר זה יותר מתקרב ללב שלי!! במקביל... ככל שנוקף הזמן ולא חזרתי על הה"א ככה אני פחות וזכר זה מתרחק מהלב שלי... וככה הפער רק מתרחב... ככל שזה מתקרב ללב ככה זה מתרחק... וזה השבח של ר"ש: לומד הרבה ומשכח קימעא!!! בזה שר"ש לומד הרבה את מה שצריך לזכור... ככה מתעמעם ונשכח אצלו מה שהוא לא רוצה לזכור... במילים אחרות: בא נתרגם את זה אלינו...

בחור יקר: למדת את כל מסכת גיטין... למדת אותה בע"פ... אתה מרגיש שאתה שט בה כדג במים... צר לי לאכזב אותך... אבל בעוד שנה אם תפתח משניות מסכת גיטין יתכן שיהיו לך הפתעות לא נעימות... לכן מיד עכשיו אתה פותח משניות מסכת גיטין ומתחיל ללמוד ולהסביר לפי המסקנה של הגמ'... בהתחלה זה יראה לך מגוחך... אתה תרגיש כאילו אתה לומד בראשית ברא... אבל פתאום אתה תגלה שאתה לא לגמרי יודע לחתוך בבירור מה הטייטש במשנה!! (להעביר את הגמ' בראש בע"פ אתה תוכל... אבל להגיד פשוט במשנה לא תוכל) ולמעשה זה!!! זה ה'אם ישאלך אדם אל תגמגם' הכי אמיתי!!! ואין ברירה!! בזה אתה מקיים בפועל את ה"היו דברי תורה מחודדים בפין"!! ואגב: לענ"ד אם יש גדולי עולם שהפליגו מאוד בלימוד המשניות הם התכוונו לזה... לאותו תלמיד חכם שיושב מול משנה ואומר 'הא אוקימנא', אגב: בזה"ק כל פעם שהוא מזכיר איזה פסוק או איזה מימרא... תמיד הוא אומר 'והא אוקמא', כלומר: כבר הסברנו את זה... ותשמע לי... אם אני הייתי צריך לעשות מבחן בגמ' בקיאות...

הייתי מעתיק את המשנה כמות שהיא ומבקש: תסביר מה כתוב... מבחינתי אין צורך במבחן יותר קשה... ומאידך אין רשות לבקש מבחן יותר קל... כי זה!!! זה מה שצריך לדעת!! בקיצור: משניות צריך ללמוד... אבל מיד אחרי שלמדת את הגמ'... אתה יודע את המסקנה... מיד תשנן כמה וכמה פעמים את המשנה ע"פ מסקנת הגמ'... או לחילופין... יש לנו את השיטה של ר"מ שפחות מקובלת היום... מה שנקרא למיגרס והדר למיסבר... אני יכול להעיד שעשיתי את זה לדוגמא במסכת נגעים... למדתי קודם רמב"ם ואח"כ את המשנה... (המשנה שם מסובכת כמו גמ') זה היה גיוואלדיג... הכל פתוח לפיך...

הוכחות שצרת הבת מותרת! זהו!! סופי!! ואז... ויהי בעלות המנחה... אל תשאל... ר"ע בבת אחת הפך את הקערה על פיה!! ור"ע קצת חשף את הסוד שהאמת היא שצרת הבת אסורה!! ואילו ה-300 הוכחות שאמרת לך שמוותרת זה הטענות שטען לי ר' יונתן בן הרכינס (עיין יבמות טז). וכעת אני אגיד לכם את כל ה-300 פירוכות ותשובות שהוכחתי לו שהוא טועה!!! אוה אוה... תנסה לחשוב קצת מה עובר על תלמיד שיצא מכזה שיעור?? הוא בקושי גמר לעכל 300 הוכחות שצרת הבת **מותרת**... (כל הוכחה יותר חזקה מהשניה) ולבנתיים הוא הספיק לשמוע על זה 300 דחיות... תחשוב שאחרי שנתים מישהו שואל אותך... רגע... תגיד לי: צרת הבת מותרת או אסורה?? למי יותר קל לענות??

לי קל לענות! כי למדתי במשניות או ברמב"ם שצרת הבת אסורה וזהו!! אבל אותו תלמיד... רגע אמרת צרת הבת... מתחילים להתרוצץ לו בראש 200 הוכחות שמוותרת... 100 פירוכות... עוד 80 הוכחות שאסורה... **הרבה הרבה יותר קשה לו לזכור את המסקנה הפשוטה ביותר!!** כי אצלו זה כבר לא עניין של זכרון... אלא זה עומס נתונים... מרוב צדדים שהוא שמע לכאן ולכאן... הגמגום שעלול להיות לו הוא הרבה יותר מורכב מסתם בן אדם שיש לו זכרון חלש שעם הזמן הוא שוכח... כי כאן זה לא שכחה... זה עומס נתונים לשני הכיוונים... (ואגב: כאן הנחמה לכל הלומדים שמוציאים את עצמם זוכרים פחות מיהודים פשוטים... זה לא נובע מזכרון חלש!! אלא אדרבה... מרוב שהרחבנו בנושא... אני כבר לא זוכר מה יצא בסוף...)

נו... אז מה עושים?? מה עשה רבי מאיר ומה עשה רבי שמעון??

אז ככה: רבי מאיר כתוצאה מזה באמת עזב את ישיבת ר"ע... ר"מ בתחילה למד בישיבת ר"ע ואז הוא נתקל בקונפליקט הזה... (בדיוק השבוע בדף היומי סוטה כ) אתא לקמיה דר"ע ולא מצי קם אליביה!! כלומר לא הצליח לעמוד 'על עיקרי טעמיו שהיה ר"מ אומר על טמא טהור ור"ע מראה לו פנים, או על טהור טמא ור"ע מראה לו פנים' (רש"י) וכתוצאה מזה ר"מ החליט לעת עתה ללכת לישיבת רבי ישמעאל ששם למדו דברים חתוכים וברורים!! מה שנקרא משנה ופירושה לפי המסקנה... ואז אחרי שהוא כבר ידע את הדברים כמות שהם!! אז הוא חזר שוב לישיבת ר"ע כדי ללמוד את הלומד'ס ואז זה כבר לא מבלבל... כלומר: כתוב כאן שרבי מאיר כתוצאה מהקונפליקט הזה... הוא באמת החליט שעדיף ללמוד את המשנה כהווייתה עם הפירוש הסופי!! ואחרי שהדברים יהיו ברורים לגמרי... אז אני אגש לגמ' שתשלול את כל הטעויות... ואם נדבר בשפה של הלכה... קודם ללמוד הלכה למעשה ואח"כ לפתוח טור ב"י ולפגוש את כל שיטות הראשונים שנדחו...

עד כאן המסלול של ר"מ... אבל לר"ש יש פתרון אחר!!! ר"ש לא עזב את ישיבת ר"ע... הוא המשיך אצל ר"ע... אה... אבל איך אני לא אתבלבל? איך ר"ש מתגבר על הקונפליקט הזה?? אז הנה...

ר"ע היה מונה שבחם של תלמידיו... וכשהוא מגיע לר"ש... מה השבח של ר"ש?? **לומד הרבה ומשכח קימעא!!** וזה הרי תמוה: מה פשר השבח הזה? ממתי לשכוח קצת זה מעלה? מילא לשכוח קצת זה לא נורא... אבל להגיד שזה עוד השבח של ר"ש שהוא משכח קצת??

ותכל'ס... זה לא תכל'ס!! סו"ס פשוט וברור שאם ישאלך אל תגמגם לא נאמר על הגמ'... כי סו"ס הגמ' היא זו שתפקידה לגרום שהמשנה תהיה לא מגומגמת... ואם אחרי שלמדתי את הגמ' אני מתיישב מול משנה וכולי גמגום... או לחילופין למדתי טור ב"י ואני מגיע לסיר והכירה ואני מתגמגם אז ההלו... מה עשינו?? הפסדנו בדקה התשעים!! לא מספיק שאני לא מגמגם בשמונה דפי גמ' שביארו דף אחרי דף את המשנה... המטרה הסופית של הגמ' שהמשנה תהיה סדורה עלי או ההלכה! שאני מיד אוכל להגיד לך: הא אוקימנא- כן העמדנו וכן הסקנו את ביאור המשנה... ופה תכל'ס נכשלתי בגדול!! אז נכון שזה לא נובע מבורות אלא אדרבה... מעומס ידע... **אבל עדיין!! מה עושים עם זה??**

אז ככה: דבר ראשון: תרגיש נוח!! הקונפליקט הזה שהזכרתי קצת... זה כבר תופעה ישנה נושנה שגדולי התנאים התמודדו איתה...

תנחש מי?? רבי מאיר ורבי שמעון בירוחאי!!!

הסיפור היה כך: ר"מ ור"ש כידוע, היו תלמידים מובהקים של ר"ע... שהוא היה מוסר התורה שבעל פה! דא עקא: דווקא בגלל שר"ע הוא אבי תורה שבעל פה... הרי דווקא מר"ע אתה עלול לצאת הכי מבלבל...

ולמה?? כי ברגע שר"ע זה התורה שבע"פ בטהרתה!! מה זה אומר?? זה אומר שכל הלכה או מימרא שתגיד לר"ע... הוא תמיד יפרוך אותך... הוא תמיד יטען אולי איכא למיפרך... ואם תטען בנין אב... הוא יסתור אותך ב'כלל לדרך ז' ואם תגיד ק"ו הוא יביא 'חילוף הדברים'... מה שתגיד... תמיד הוא יבא אליך מהכיוון ההפוך... (וזה לא סתירה שיתכן שבסוף בסוף הוא בבת אחת יגיע ויפרוך את כל הטענות שהוא בעצמו פרך ובסוף הוא יוכיח שאתה צדקת וינשק את ראשך...) זה השפראך והסגנון בביהמ"ד של ר"ע... ולמה זה באמת ככה?? כי זה בדיוק נקודת ההבדל בין תורה שבכתב לתורה שבעל פה... בתורה שבכתב משה רבינו מגיע ומכריז: זה הדבר אשר ציווה ה'!! זהו!! כי כן צווייתי!! סוף פסוק!! לעומת זאת בתורה שבעל פה הכל מגיע מלמטה... ר"ע מצידו מגיע ללא רקע והוא מתחיל לדון מאפס... וממילא הכל נעשה בדרך של 'ניסיון וטעייה...' שוללים עוד טעות ועוד טעות וככה זה מתגלגל (כמו כל ה"א שבגמ') ורק אחרי שסיימנו לשלול את האפשרויות המוטעות האחרונה אז ר"ע מניח על השלחן את המסקנה לאמיתה של תורה... ואין ברירה!! בבית מדרש של ר"ע אי אפשר לדלג על השלב הזה... כי ככה בונים תורה שבע"פ שלב אחרי שלב... אבל תכל'ס... ברגע ששוללים כ"כ הרבה טעויות זה גם עלול לבלבל.

אתן לך המחשה קטנה לשבר את האוזן: בזמן קיץ הנוכחי התחילו יבמות בישיבת ר"ע... ר"ע נכנס היום לשיעור וחידיש: רבותי: צרת הבת **מותרת!!!** התלמידים מופתעים... מה... אנחנו ידענו שצרת הבת אסורה? ואז ר"ע התחיל לשלף להם 300 פנים והוכחות בתורה שצרת הבת מותרת... ק"ו, בנין אב... במה הצד... אל תשאל... תחשוב ש-8 בבוקר עד 4 בצהרים הספקת לשמוע מר"ע 300

עונת החגים מתחילה... חג הלקט שכחה ופאה ותרומות ומעשרות...

אמנם כשאומרים 'אחרי החגים' מתכוונים לתקופה הזו בין הייתר... אבל אצל ר' יונדב כעת מתחילים החגים!!! והשנה בפרט... השנה כמעט ולא היה לו קשה לעזוב את ירושלים בט"ז בניסן... הרגלים שלו היו קלות בדרך חזר מירושלים... ולמה?? כי אני בדרך לשדה שלי... והנה... בתקופה הקרובה מתחילה עונת האביב והקיץ אנחנו מסתערים על המצוות החביבות... כן... שנה שעברה היה פה שמיטה... ואמנם שמיטה היא מצוה חביבה מאוד... אבל גם לקט שכחה ופאה ופרט ועוללות ותרומות ומעשרות ורבעי זה גם מצוה ואת זה לא היה לנו בשנה שעברה... והנה... כעת זה הולך לחזור לראשונה אחרי שנת השמיטה!! במצאי פסח זה עדיין היה מוקדם... ט"ו זה עדיין לא העונה... אבל מיד אחרי פסח כן היה לנו פה קציר צנוע של שעורים... ט"ו שעורים זה בעיקר מאכל בהמה וזה פחות דומיננטי... אבל גם בזה זכינו ב"ה לקיים לקט שכחה ופאה... אבל עיקר חימום המנועים זה לקראת קציר החיטים שמתקרב ממש בימים הקרובים... אגב: אנא מכם תושבי 'ההרים ובפנים הארץ'... נכון שבתקופה הזו ברגע שיש עליה ניכרת בטרמפרטורות ונעשה חם יובש מהרגיל לעונה? זו הרגשה של שרב ואתם מתלוננים ומחכים שישבר השרב... אבל תדעו לכם שבשבינו בעלי האדמה... יום שרב זה יום חג!!! כל יום שרבי מקדם את השדה חיטה שלנו... כל יום שרבי משנה את הפנים של השדה כולה... בשבוע שעבר החיטה הייתה ירוקה לגמרי... רק הגיעו יומיים של שרב... הירוק נהיה קצת יותר בהיר... מספיק לנו עוד שלושה ארבעה ימים של שרב כזו וזהו!!!! השדה חיטה עושה 'שינוי השם' ומכאן ואילך היא נקראת "שדה לבן" כי החיטה מתייבשת לגמרי ומשנתה הצבע שלה מירוק לצהוב-לבן... ואז מתחילה החגיגה... "שמחו לפניך כשמת בקציר, כאשר יגילו בחלקם של..."

ואכן זה עניין של ימים ספורים... היערכות בעיצומה... ולבנתיים!!! לבנתיים אנחנו לומדים בעיון מסכת פאה והלכות לקט ושכחה... ואנחנו צריכים להזכר כי מיד אחרי שנגמור את הקציר... מיד אח"כ אנחנו התבואה הולכת לגורן ואז מתחילים ההלכות החמורות של תרומות ומעשרות!!! בקיצור: עונת החגים!!!

אגב: השנה באמת התעורר סדר יום חדש בשדה שלנו... כי האפיק של אמת המים השתנה לאחרונה... ואם עד עכשיו הוא עבר ליד השדה שלנו... כעת בחסדי שמים הוא התחיל לעבור באמצע השדה!!! הוא חולק את השדה לשנים... וזה גרם שלעניין הפאה השדה נהפכה לשתי שדות... ולכן השנה אנחנו נצטרך לתת שתי פיאות!! יתכן שיהיו כאלו שיתלוננו שזה כאב ראש בשבילם... אבל אדרבה... בשבילי יש פה מבצע אחד ועוד אחד... אם עד עכשיו הייתה לי מצוות פאה אחת... כעת זכיתי בשתי מצוות... (אגב: צ"ע: האם באמת מה שמפסיק לפאה הופך את זה לשתי מצוות עשה נפרדות... מילא במעשר יש באמת מקום להסתפק כי במעשר יש עניין של שיעור!!! והשיעור נשאר בכל מקום שהוא אותו שיעור... אבל בפאה שאין לה שיעור... אז להפריש פעמיים זה מסתמא ב' מצוות וצ"ע?)

וחכה... שכחתי לגמרי... חוץ מלקט שכחה ופאה... יש לנו פה עוד מצוה שחביבה עלינו מאוד!!!

מצוה שנקראת משפחת אביעד ומשפחת אבידן וגם משפחת אלישמע... מה פירוש?? מה פה המצוה? אז ככה: ברגע שמתחיל הקציר... מתעורר צורך בפועלים!!! ט"ו מדובר בלע"ר בשדה גדולה... וב"ה יש ברכה בכרי... כשמגיע השלב של המעשר ומוכרחים למדוד את הכמויות תמיד יש הפתעות חיוביות ב"ה... ותכלס לקצור כזו שדה זו עבודה רבת... ובדיוק בשביל זה יש לנו פה ב"ה כמה משפחות עניות שמשועות להתפרנס... מדובר ביהודים קשיי יום שיוצאים מידי בוקר בעלות השחר וחוזרים בצאת הכוכבים... אבל כעת שהגיע הקציר אבא תמיד שוכר אותם וזו חגיגה שלימה בשבילם!!! למה?? כי אבא רוצה על הדרך לשמח אותם ולהשביע אותם... ולכן אבא שוכר את כל המשפחה ביחד... אטרקציה מושלמת...

אבא קורא לר' אלישמע ואומר לו: בעוד שבוע אתה מגיע לכאן בהרכב מלא!!! מה זה אומר?? זה אומר שר' אלישמע מגיע השכם בבוקר עם מגל ומתחיל לקצור (תוך כדי שהוא מתפלל כדין פועלים... חוץ מק"ש ותפילה שאז הוא מפסיק מעבודתו) ואז מתחילים הפשלות... שישאר בינינו... ר' אלישמע הוא לא כ"כ 'חזק' בקטע של הקציר... וכמעט בכל פעימה במגל נופלים לו שיבלים... לפעמים שיבולת אחד והרבה פעמים גם שנים... אבל על מנת כן!!! אבא יודע את זה והוא שמח עם זה... ויפי... למה לא... כל שיבולת נוספת שנופלת הולכת לעניים... זה רווח נקי שלנו כיהודים... ואז אשתו של ר' אלישמע מגיעה לשדה... והיא עוברת אחריו... ומרימה את כל הלקט שהוא הפיל ולוקחת את זה היישר לבית שלהם כדין לקט... (כמובן שאם השכנה תקדים אותה היא לא יכולה להנגד... מתנות עניים זה הפקר!! אין רשות לבע"ב לקבוע מי יקח את זה... אני רק אומר מה קורה בשטח) ואז מגיע השעה אחד בצהריים והילדים של ר' אלישמע חוזרים מהחידר... אבא קורא להם... בואו... בואו לעזור לאבא שלכם בשדה ואני אשלם גם לכם... עכשיו: אתה מבין לבד שהילדים של ר' אלישמע לא מי יודע מה עוזרים... אבל אבא בכל זאת שוכר אותם... והשיקול העיקרי שלי, בגלל 'כי תבא בקמת רעך וקטפת מלילות בידך וחרמט לא תניף וכו...' יש מצווה מיוחדת שבשעה שהפועל עובד בשדה מותר לו תוך כדי לנשנש את היבול והמין שהוא קוצר... ולכן אבא נותן גם לילדים לעבוד בשדה בשביל לאפשר להם את התענוג למלול מלילות ולנפח ביד ולאכול... כך אבא חוסך לר' אלישמע עוד ארוחת צהריים לילדים שלו בדרך כבוד... כן... מגיע להם כדין פועלים... אבל תמיד אבא מזהיר אותם שאפשר למלול רק קצת שיבלים... לא לקחת הרבה כמו הילדים האלו שעושים כזה 'בטן' בחולצה ומכניסים לשם שיבלים ואז מפרקים אותם... זה אסור!! כי כאן זה כבר דרך קבע וזה מתחייב בתרומות ומעשרות... כן... אבא מסביר להם שמעשרות זה הולך יחד עם שבת!!! כמו שבשבת אחרי ה'התילים' הרי בתקופה זו הממתק שהילדים מקבלים זה שיבלים לכסוס... וכבר כל הילדים יודעים שמותר למלול חיטים אחד אחד בשינוי אבל אסור לעשות כמה ביחד כי זה כבר נראה כדש... אז גם בייחס לתרומה זה אותו דבר... כל זמן שאתם מולוין ככה אחד אחד זה דרך עראי... אבל כמה ביחד זה כבר מתחייב בתרומה... (עקרונות לאבא לא איכפת... אבל ברגע שזה מתחייב בתרומה זה כבר לא חובבני... תרומה זה לא משחק... בפרט לא בתוך שדה שכולה טבל... זה יכול לעשות פה תערובות וסקנדל שלם...) וככה משפחות שלמות מבלים כאן במשך שבועיים שלוש 'עד ללות קציר החיטים'... ולבנתיים יש להם ארוחות צהריים לכל המשפחה... כל אחד מולל בפניה שלו... ובמקביל האמא לוקחת איתה לקט ומעשירה את האוצר הדל שלהם לקיץ הקרוב...

אז עכ"פ בשלב הזה אנחנו אווזים במצות לקט!!! חג הלקט הוא החג הראשון במתנות עניים... אבל בשבועיים הקרובים אנחנו נתקדם לשני החגים הבאים... חג השכחה והפאה... זה יקרה רק בעוד שבועיים! כי פאה זה משהו שמתחיל רק בסוף הקציר... כשר' אלישמע כבר יקצור כמעט את כל השדה... אז הוא יצטרך להשאיר פאה בסוף השדה!!! ואז... אחרי הפאה או תוך כדי מגיע החלק העיקרי של השכחה... שאז ר' אלישמע ובניו... אחרי שהם סיימו לקצור וכל החיטים מונחים תלושים על האדמה... כעת הם לוקחים כל כמה חיטים ואוגדים וקושרים בחוט ובסוף לוקחים אותם לערימה אחת... ואז כשהם לוקחים אותם עם הם שוכחים אבודה זה נקרא שכחה!!! רק מה?? מצוות שכחה היא קצת פחות עקשן!! כי זה כבר נעשה בחיטים תלושים ואז כבר אסור לפועל לאכול תוך כדי העבודה... (הדין של 'וקטפת מלילות בידך' זה רק בשלב של 'חרמט לא תניף' הדין כשהעבודה היא במחור) עוד נפגש אתכם לקראת השכחה... נזכיר ונזכור אתכם בשכחה...

בשבוע שעבר הייתה לי טעות במדור הלכה בקרוב ממש למעשה... כתבתי שם שנייר מגולה את כל הראש כולל הזקן!! משום מה כך היה ברור לי... והוכיחו לי שלא!! זה רק הראש בלי הזקן... ואגב: שמחתי שמחה גדולה... כי כשדמיינתי את עצמי משתוקק לקבל ע"ע נזירות בל"ג כשיבנה ביהמ"ק... מה שהכי הרתיע אותי זה לחזור הבייתה ביום מלאות מגולה למשעי... מילא הלויים מסוגלים יום אחד בהיר להעביר תער על כל בשרם... אבל אני... ועוד ליוזם את זה... אבל ברגע שהתברר שזה רק הראש... זה כבר נשמע אחרת לגמרי... ואגב: זה מאוד מאוד מסובך!! כי ניזר הרי צריך לגלח את הראש בתער... ואילו את הזקן אסור לגלח בתער!! ממילא מי שמיגלה את הניזר צריך מצד אחד להוריד את כל שער הראש ואם הוא השאיר שתי שערות לא יצא ידי חובתו... ומצד שני אם הוא חלילה הוריד שתי שערות בוקן זה לאו דאורייתא... בקיצור: על זה נאמר: כחוט השערה!!! הספר צריך לדקדק עם ניזויו כחוט השערה...

הערה נוספת... והפעם בדרך היומי:

מיום ראשון הבע"ט מתחילים מסכת חדשה... סליחה!! בעצם לא לגמרי מסכת חדשה... אבל מתחילים נושא חדש לגמרי... כידוע: מסכת סוטה מתחלקת לשני חלקים מובהקים!!!

עד דף ל"ב זה דיבורא דסוטה... הלכות סוטה... ומדף ל"ב ואילך זה נושאים אחרים לגמרי לגמרי!!! זה כמה וכמה סוגיות קטנות ומגוונות עם הרבה אגדת'ת... זה מתחיל עם רשימת הדברים שנאמרים בכל לשון... (שזה הקישור היחיד שלהם לסוטה שגם היא נאמרת בכל לשון) ואז יש סוגיה שלימה סביב הברית של הר גריזים והר עיבל... (מומלץ ללמוד את הסוגיה הזו בעיון... ולו בשביל להתלמד איך לקחת מקראות שבתורה וללמוד אותם כסוגיה... ואגב... אנחנו נמצאים בהנחת לקראת מות תורה... הנושא הזה הוא לגמרי קשור לנושא של קבלת התורה כי הברית שבערבות מואב היא המעמד החותם והמסכם של הברית שבחורב... באופן כללי צריך לדעת שיש כך וכך עשרות פסוקים מפורזים בתורה שעוסקים בסדר קבלת תורה... מעבר למעמד הר סיני בעצמו... אם זה המקראות שעוסקות בלוחות, אם זה פסוקים מפורזים בסדר העלויות של משה להר למי יום, וסדר מסירת התורה ממושה לישראל וכו' ואם זה הברית בחורב והברית בערבות מואב, ואכמ"ל)

אח"כ מגיע סוגיית ברכת כהנים... ואח"כ מגיע פרק משוח מלחמה... ועגלה ערופה... סוגיות קצרות ומתומצצות...

סוגיות קלות ומעניינות ואחרון חביב המשנה האחרונה של סוטה שעוסקת בין היתר באחרית הימים...

לקראת חזרה לזירה!!! היכנו היכנו!!!

בעוד שבועיים וחצי מסיימים מסכת סוטה ומתחילים מסכת גיטין ובוזה אנחנו סוגרים מעגל של יותר מחצי שנה...

בר"ח חשוון התחלנו מסכת נדרים, ואח"כ ניזר (וסוטה...) המסכתות האלו הם אמנם שתולות בתוך סדר נשים... אבל יש בהם סוג של 'יציאה וחרגיה' מהנושא... (אמנם סוטה היא כן סדר נשים אבל ככ"ו...) והנה בכ"ו באייר א"ה אנחנו שוב חוזרים לסדר נשים ובגדול!!! מתחילים מסכת גיטין... ונא להתכונן!!! אם אתה רוצה לחלום זה עכשיו... עוד מעט חוזרים לעניינים... נא להתכונן...

